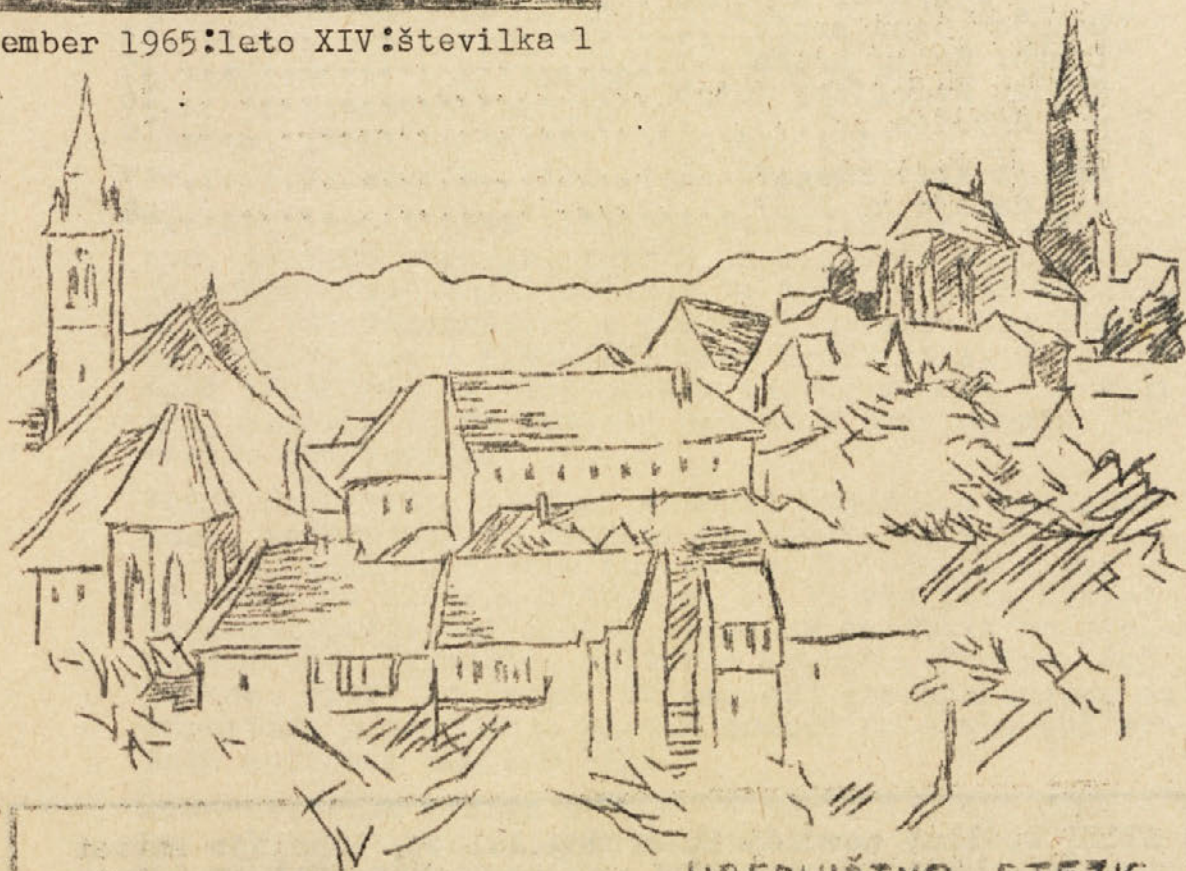

stezice

december 1965: leto XIV: številka 1

UREDNIŠTVO STEZIC ŽELI
VSEM SVOJIM BRALCEM

SREČNO
1966.LETO!

Prva številka vam prinaša:

Uvodne misli urednika	stran 4
SL: Oder mladih tudi v Novem mestu	5
Mile Komelj: Obrazi z blejskega kongresa PEN klubov	6
Kari Karhu: Šolska reforma tudi na Finskem (pismo s Finske; prevedel SL).....	9
MLADI LITERAT	
Vane: Stoječa voda	11
Kristalne vode	11
Aleš: Pretežno oblačno	12
Pusti me	12
Brez voznega reda	13
Stopnice k soncu	13
Mateja: Cena sreče	14
Lasso: Hočem srečo	15
Majda: Nedeljsko jutro	16
nn: Mavrica	16
Kdo je kriv zmage?	17
Kaj delajo na KSŠ?	18

STEZICE, list novomeških srednješolcev, izhajajo enkrat mesečno. Urejuje uredniški odbor: SLAVKO SPLIHAL (glavni urednik), LANE BRESČAK, ZDRAVKO BUDNA, RADENKA DUNATO (odgovorni urednik), NINA GOLEŽ, MARJETA ROBIČ, MILE KOMELJ, PROF. JOŽE SEVER (mentor in korektor). Rokopisov ne vračamo. Cena izvoda 60 din.
Naslov uredništva: Gimnazija, Novo mesto, Cesta herojev 5.

Po trinajstih letih izhajanja so se v STEZICAH izpolnile želje nas vseh - postale so list novomeških srednješolcev, presegle so magično mejo 500 izvodov. Kar se nam ni posrečilo lani s sodelovanjem med Gimnazijo in Učiteljiščem, se nam je posrečilo, upajmo, letos z združenimi močmi vseh novomeških srednješolcev. Dokaz več, da več glav več ve, in da je množičnost edina prava pot h kvaliteti! Zdaj se nam ni več treba bati, da STEZICE ne bodo mogle med vas, ker ne bi bilo dovolj sodelavcev in mladih literatov; upajmo, da bodo STEZICE začele izhajati redno vsak mesec. Naša želja je, da bi med vami našle prijatelje in svetovalce, ki ne bi le kritizirali, ampak tudi svetovali. Da bi bili stroški tiskanja kar se da nizki, smo se odločili, da bomo zbirali stalne naročnike, ki bodo prejeli STEZICE še po lanski ceni 50 dinarjev, medtem ko bo cena v prodaji 60 dinarjev. Glede na boljšo kvaliteto papirja in tiska kakor tudi vsebine lista cena vsekakor ni visoka.

Vzrokov, da je prva letošnja številka izšla tako pozno, je več; papirja, matric in ciklostilnega stroja preje nismo mogli dobiti. Že takoj v prvi številki naj vas razveselimo s prijetno novico: Vse članke, objavljene v STEZICAH, bomo honorirali. S tem bi radi spodbudili k pisanju kar največ mladih (in tudi manj mladih) in še posebej vabimo k sodelovanju tovariše profesorje.

Večji del STEZIC bo tudi vnaprej zajemal z reportažami, intervjuji in drugimi prispevki dijaško življenje, njihove težave in uspehe. Seveda pa nismo pozabili na Mladega literata, ki je vsa leta doslej zavzemal večji del lista, nismo pa pozabili na stalne rubrike: Oglédalo, Kulturno kroniko, Berite med poukom, Sport in druge. Še posebej vas opozarjamo na reportaže o življenju mladih drugod po svetu pod skupnim naslovom MLADI O SEBI.

Prva številka starih STEZIC, a novih v svoji pomembnosti in vlogi, je pred vami. Želimo jim vso srečo na poti zbliževanja in tesnejšega sodelovanja med novomeškimi srednjimi šolami, tako kot želimo vsem svojim bralcem SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO!

UREDNIK

Oder mladih

Navada je, da v večjih kulturnih središčih deluje dramska skupina, bodisi amaterska ali profesionalna. Novo mesto po svoji vlogi v kulturnem življenju brez dvoma sodi mednje, ali pa bi vsaj moralo. In ker nobeno gledališče ne more delovati brez novih, mlajših moči, je treba k delu pritegniti tudi mlade - odtod odri mladih. Nekateri zamenjujejo ta izraz z mladinskim odrom, a sta si tako po pomenu kot vlogi zelo različna: Mladinski odri uprizarjajo predstave za mladino, medtem ko je naloga odra mladih, da povede mlade talente v skrivnosti Talijanske umetnosti. Brez dvoma pa so nam oboji potrebni in morda se moramo Novomeščani za novo kulturno pridobitev za novo kulturno pridobitev zahvaliti prav režiserki pri DPD Dušan Jereb tovarišici Alenki Bolè - Vrabčevi, ki smo jo zaprosili za razgovor.

Tole nam je povedala:

"Letos me je Zavod za kulturo nastavil za režiserja in poleg drugega je moja naloga tudi skrb za mlade igralke in igralce. ObK ZMS Novo mesto je letos skupaj z nami izvedel akcijo po šolah in delovnih kolektivih, ki naj bi nam dala nekaj novih moči. Žal je do zdaj k Odru mladih prišlo le nekaj igralcev in igralk iz gimnazije in učiteljišča, nikogar pa ni iz drugih šol in kolektivov, ki jim je ta akcija še posebej namenjena."

Oder je že začel z delom: Naštudirali bodo Andersenovo mladinsko igro "Cesarična in svinjar", ki jo je priredila Alenka Bolè - Vrabčeva. Prosili smo jo, naj pove kaj več o tem, kako bodo potekale ure dramskega tečaja.

"Predvsem: Ni dovolj samo govoriti, treba je tudi obvladati gibe. Poleg praktičnega znanja je potrebna seveda tudi teorija, eno brez drugega ne gre. Spoznati je treba stile umetnosti skozi stoletja. Dramski tečaji bodo obsegali razgibavanje, improvizacijo, pantomimo in seveda študije odlomkov iz različnih dob. Začeli bomo z njimi takoj po Novem letu in bodo predvidoma trajali do zaključka sezone."

Tako torej duhovni vodja mladih igralcev. Za nekaj besed o prepotrebem Odru mladih v Novem mestu pa smo prosili tudi predsednika ObK ZMS Novo mesto tov. Uroša Dularja. In kaj smo izvedeli?

"Že na lanski občinski konferenci je bilo sklenjeno, da se ustanovi mladinsko gledališče. Mislim, da zato ni bil odgovoren le Občinski komite ZMS, ampak predvsem kulturne organizacije. Letos je dal Občinski zavod za kulturo pobudo za ustanovitev Odra mladih in mi smo jo seveda radi sprejeli in podprli. Do sedaj je bilo mladim tako rekoč onemogočeno sodelovanje ne samo pri igralski družini, ampak tudi pri drugih, na primer športnih društvih. Odrsko udejstvovanje je pri nas že

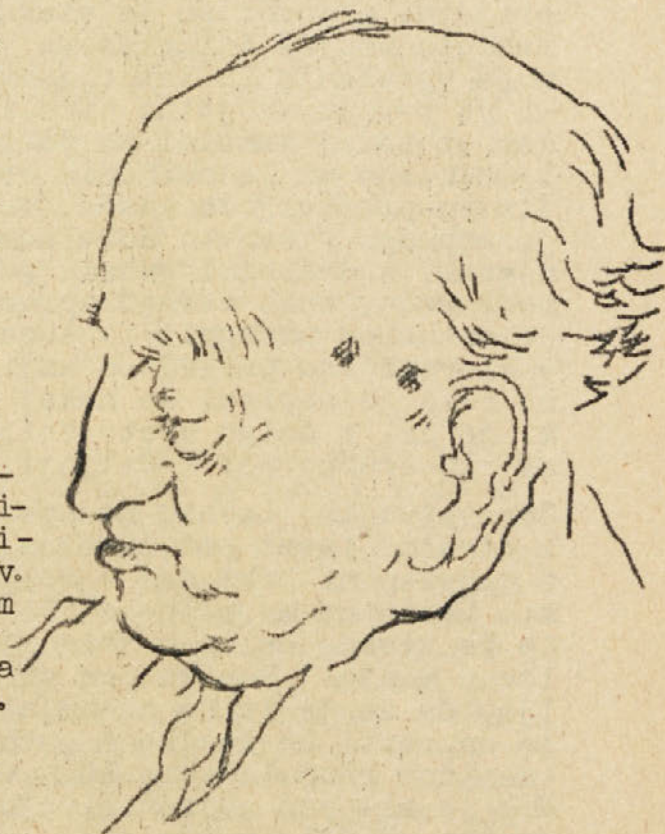
doseglo dostojno kvaliteto raven, a ni imelo zaledja. Temu je bila vzrok tudi nespretna politika vodstev. Zdaj smo še mi sprožili akcijo po mladinskih aktivih šol in ustanov in upam, da bo rodila uspehe. La mlade talente imamo, pa so pokazali že letošnji večeri poezije: recital "Ogenj, ptice in življenje", Lorcin večer, še bolj pa večer "Lirike upora". Oder mladih je bil mladim Novomeščanom vsekakor potreben. Pozdraviti je treba tudi sodelovanje med kulturno prosvetnimi in drugimi organizacijami, ki so podprle to pobudo. In ob koncu naše najboljše želje vsem, ki so prvič stopili na odrske deske, in jih bomo -tako upamo- kmalu lahko tudi videli.

SL

OBRAZI Z BLEJSKEGA KONGRESA PEN

Na Bledu sem bil teden dni po končanem kongresu in kraj se je že povsem umiril. Le nekaj zastav, ki so visele z drogov kot pozabljeni jesenski listi, je še spominjalo na vrvež nedavnih dni, na pesnike, esejiste, novelistice, na jato žlah-tnih ptic, ki se je spustila na otok, se dvignila in raz-letela na vse strani. Gladina se je umirila, čolni s platnenimi strehami počivajo spet ob blatni obali.

O kongresu PEN klubov smo po televiziji in radiu, iz časopisov in revij izvedeli pravzaprav vse. Spoznal sem osnovno vsebino, a ta vsebina je bila črno-bela in sem začutil živo željo, videti tudi kaj barv. Poslovil sem se od doma in sem v zadnjih dneh odlične prireditve res srečal marsikaterega umetnika, udeleženca kongresa. Temeljito sem jih opazoval, z nekaterimi pa sem tudi izmenjal besedo ali dve. Moji vtisi in spomini na dni, ko je bila polna književnikov tudi Ljubljana, so sicer nadvse bežni, a vendar še povsem sveži.

M. A. ARTURIAS

Odprem le rdeči blok, ki me je spremljal tiste dni, in vsaka njegova skica je stikalo, ki v moji glavi prižge luč; v njeni močni svetlobi se znova spominjam obrazov in srečanj.

Prvi mi pokima Miguel Angel Asturias, bard Gvatemalcev, bojevnik in umetnik izrednih dimenzij, morda največji sodobni južnoameriški pisatelj. Z njim sem prišel v najprisrčnejši stik. Asturiasov spoštljivi videz se mi je že na prvi pogled zazdel kot starodavna trdnjava, kot mogočno obzidje, za katerim so še danes ohranjena izročila starih majev ter eksotika pradednine! Mogočni španski jezik je znova napolnil prostor, besede bobnijo in pojejo... Široko obrobene oči se spuščajo po oblikah okrog in se v trenutku spet sunkovito dvignejo na sobesednika. Mož sedi v naslonjaču. Od časa do časa me vpraša, od kod sem in koliko

let mi je ter, ali kaj prida berem. V najin nepomembni, a prijetni pogovor se je vtaknil še tolmač, ki je s primerno lahkoto menjal Asturiasova vprašanja in moje odgovore ter moja vprašanja in Asturiasove odgovore nanje. Podobo moža, ki ga povsem verjetno nikoli več ne bom srečal v življenju, sem si tedaj zaželel za dolgo zapreti v sponin. Z veliko ljubeznijo mi je svinčnik objel njegov profil, ko je prisedla še pisateljeva gospa, vsa drobna in zgovorna. Naravnala je soprogu glavo in moža sem narisal še enkrat; zanjo. Na njenem, z drobnimi gubami poživiljenem obrazu vidim, da ima moža rada, tako zvesto spremlja vsak njegov gib. Tudi ko je Asturias potegnil iz žepa denarnico in mi kupil svojo, v slovenščino prevedeno knjigo, mu ni nasprotovala. Z vaje- no roko je napisal še nekaj lepih besed na prvo stran in mi jo dal z dolgo vrsto želja. Hvala, Miguel Angel Asturias! In srečno pot k daljnji obali...

Zdravstvujte, Leonid Leonov: Leonid Leonov z velikim srcem, z divjimi lasmi nad širokim čelom, z mežikajočimi očmi in z naježenimi brki nad v dolg nasmeh raztegnjenimi ustnicami. Dekletce mu prinese "Ruski gozd" v podpis; mož podpiše in že vtakne palec v stisnjeno dlan: "Vidiš, kak dlinnij palec u menja!" Punčki sem prevedel te šegave besede pisatelja, da se je lahko zasmejala in šla (Leonid Maksimovič ji je napravil še zajčka z ustnicami v slovo), potem pa sem z imenitno razpoloženim Leonovim izmenjal nekaj besed še sam. Mož je bil ena najzanimivejših osebnosti že tako zanimive družbe. V dolgih odmorih opere "Ero z onega sveta" sem lahko posamezne umetnike —le-ti so zasedli večji del Kri-

žank— natančneje opazoval in prisluhnil velikemu delu svetovnih jezikov. Plečnikova mojstrovina je bila posoda, napolnjena tedaj z dragoceno, a na pogled izredno heterogeno vsebino: v množici bradatih in nekaterih docela poduhovljenih obrazov je bilo le malo takih, ki bi se temeljiteje ne ločili od povprečnih državljanov. Saj so bili že sami kostumi pisana mavrica oblik in barv!

Ero je tisto noč goste presenetil, navdušil, kot jih je kratek čas pred tem Slovenski oktet. Slavni dramatik Arthur Miller je —tako piše njegov angel varuh na slovenskih tleh, Pogačnik— še sam stopil med pevce in na glas zapel. K sposobnemu Pogačniku se zatekam znova, zakaj kdo drug bi bolje od naših novinarjev opisal Millerjev obraz: ta ga spominja na ptico roparico, pa čeprav ta oznaka tako velikega humanista našega časa sprva ne zveni nič kaj prepričljivo. Toda ko pogledamo njegovo filozofsko čelo z neukročenimi lasmi ob straneh, njegove žive oči pod stekli, ostre poteze okrog ostrih ust, dolgo in koščeno telo v belih hlačah in rjavem zametnem suknjiču ter pipo v nemirnih rokah, se prepričamo o Pogačnikovi iskrenosti. Pridenimo k tej izposojeni podobi še zateklo amerikanščino z O.K. na koncu in mož bo oživel. Najprej potegne glavo izmed ramen, nato pa pogleda človeka tako prodirno, da začutimo oči prav skozi kožo. Vendar je dramatik približno toliko, kolikor se zdi strog, tudi prijazen; navsezadnje ti stisne roko in te potrplja po ramah: "Good boy, good boy, O.K."

Mimo naju stopata zdaj nemška pisatelja: smehljajoči se Hermann Kesten in stari Kasimir Edschmid. Sledita jima še Stefan Heym in znameniti Italijan Ignazio Silone; za vsemi je drobni Luis Guilloux, menda najpreprostejši mož tiste dni na Bledu. Celotna Francozova podoba že na zunaj razjasni umetnikov poklic, nekako v istem razmerju poduhovljeni obraz kot kljub silni preprostosti izbрана in urejena obleka. Tak je kot osebe iz njegove Angeline ali pa Črne krvi.

Mož je premaknil koščeno brado, iz volnenega žepa je izvlekel ožgano pipo in si jo neprižgano potisnil v usta; sklenil je za nekoliko časa obmirovati, a njegov čudoviti obraz ne more zatajiti mladostnega nemira, ki ga opazim v vsaki pisateljevi kretnji in besedi, v vsem živem vedenju starega Francoza. Oči beže izpod stekel...Hitra francoščina se prepleta med policami knjigarne. Mož je najprej pregledal druge skice, potlej pa se sam ponudil in komaj vidim njegov profil, ki se dviga, pada in obrača obenem s slapom radovednih besed. Kaj dosti se ne moreva pogovarjati, pa se zato gledava nekaj časa: jaz Francozovo poduhovljeno podobo, on pa se ozira kar vse vprek- in kadar se mu okrogli naočniki ustavijo na mojem blaženem obrazu, se nagajivo zasmee in mi požuga..

KOMELJ

Najprej naj se vam predstavim: finski dijak Kari Karhu. Dobil sem vaše pismo, v katerem me prosite, naj napišem nekaj o našem življenju na Finskem. Žal mi je, da sem tako pozen s svojim člankom, a sem imel prav zares veliko dela. Upam tudi, da razumete mojo slabo angleščino; prepričan pa sem, da boste našli precej napak. Če mislite, da bo ta članek koga zanimal, me bo prav zares zelo veselilo.

PISMO S FINSKE

KARI KARHU

Spet zvoni šolski zvonec, tako kot vsako jutro v tednu. Saj se pravzaprav tudi danes ne dogaja nič posebnega -pomemben dan je le v življenju dijakov najvišjega razreda, ki zadnjič sede v šolskih klopeh, vsi seveda oblečeni v najbolj slavnostne obleke. Zjutraj obišejo vse razrede na šoli in pri tem pojejo smešne pesmi o profesorjih, ki so jih sami zložili. Popoldne veseli zapuščajo šolsko poslopje in odhajajo na zabavo v mesto ali kam drugam. Dijaki nižjih razredov polni želja mislijo na dan, ko bodo tudi oni odrasli šolskim klopem. Reveži, komaj si lahko mislijo, koliko dela bodo morali še opraviti, da bodo dosegli ta cilj.

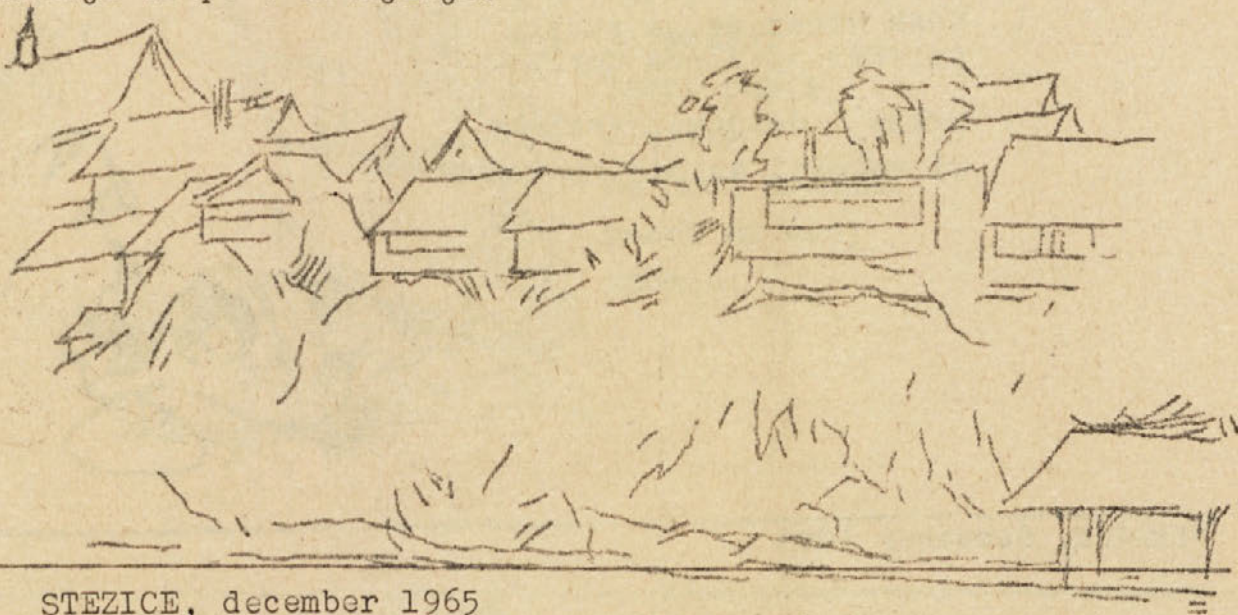
Finskemu dijaku je potrebno kar precej truda in mnogo težkega dela, da pride do zrelostnega izpita, in precej hlač zdrgne na šolskih klopeh. V šolo začne hoditi že s sedmimi leti in nato štiri leta obiskuje osnovno šolo. Če uspešno opravi zaključni izpit, se lahko vpiše na gimnazijo, sicer pa mora še nadaljnja štiri leta sedeti v osnovni šoli, da bi se potem lahko vpisal v kakšno drugo srednjo šolo. No, če opravi izpit, se začno zanj težko pričakovana gimnazijska leta. Gimnazija se pravzaprav deli na petletno srednjo šolo in triletno pravo gimnazijo. Po končani srednji šoli si dijaki in dijakinje lahko poiščejo poklic ali pa izberejo poklicno šolo, vendar jih zdaj vse več nadaljuje študij. Po končani gimnaziji je treba opravljati izpite, ki trajajo kar dobra dva meseca, tem pa sledi še zrelostni izpit. Stirje predmeti so obvezni: materinski jezik (finščina ali pa švedščina), drugi materinski jezik, prvi tuji jezik (nemški, angleški, francoski, latinski ali ruski) in moderni praktični predmeti ter matematika, nato pa še posebni izpiti iz tujih jezikov. Največji "marle" (ocena) je l (laudatur), potem cl (cum laude approbatur), najnižja ocena pa je a (approbatur). Če dijak dobi oceno -"marle"- i (improbatur), to zanj pomeni, da bo izpite opravljal lahko šele naslednjo jesen.

Na Finskem imajo dijaki v gimnazijah trideset do petintrideset ur pouka tedensko. Najvažnejši predmeti so jeziki in matematika, lažji in manj naporni predmeti kot telesna vzgoja ali risanje pa so na urniku med temi urami. Osvežujoč učinek na dijake imajo razmeroma dolge počitnice: poletne trajajo tri mesece, božične po tri tedne, medtem ko smučarske (naše zimske, op.pr.) in velikonočne trajajo po en teden. Poleg tega imajo dijaki še vsak mesec en šolski dan pouka prost.

Ker je učni načrt precej obširen, imajo dijaki malo časa zase in za svoje konjičke, vendar izkoristijo prosti čas, kadar se le dā. Ukvarjajo se z vsem mogočim, vendar imajo dijaki v mestih pri tem veliko več možnosti, ker večina klubov dela zvečer, tako da večje oddaljenosti predstavljajo velik problem. V številnih mladinskih klubih po mestih mladina razvija različne družbene dejavnosti in dobiva še splošno izobrazbo. Na deželi pa so klubi za mladino le redki, mladina se zadržuje tako po ulicah in gostilnah in -ne nazadnje- zapada tudi v kriminal. Tipična zabava finske mladine sta ples in kino, privlačijo pa jo tudi televizija, radio in časopisi. Veliko dijakov se tako raje vdaja svojim priljubljenim, kot da bi delali naloge.

Na Finskem so lani močno kritizirali šolski sistem, predvsem dejstvo, da v šolah ne dovolijo nikakršne politične aktivnosti. Zdi se mi, da te kritike nimajo prave podlage, saj res ne bi imelo smisla, da bi vsaka stranka obiskovala šole in hvallila svojo politiko pred premladimi dijaki. Mislim pa, da ne bi škodovalo, če bi v šolah govorili o socialnih in drugih problemih doma in v svetu. Prav letos pripravljajo pri nas nov učni načrt, ki naj bi izpopolnil vrzeli starega. Res je sicer, da tudi z novim učnim načrtom ne bodo vsi zadovoljni, iz enostavnega razloga pač, ker ima vsakdo svoje mišljenje o izobrazbi in podobnih stvareh. Vseeno pa upam, da bo šolska reforma še povečala možnosti vsakomur, ki bi si rad pridobil znanje za pt v življenje.

STOJEČA VODA

Ob visoki luni se je zgrudil mrtev.
Luči avtomobilov so iskale pot
med krošnjami kostanjev.
Nihče ni videl
ugašanja kresnic v njegovih očeh.
Bil je sam med lučmi in vetrom.
Mnogi koraki, ki so hiteli mimo trupla,
so čutili
ugasle spomine na njegovem obrazu.
Nihče ga ni spoznal.

VANE/GIMN./

KRISTALNE VODE

Hitel je k svetlobi,
in ko ji je hotel vzeti mir
v trepetanju plamena,
je padel v noč.
Vsak večer je hotel
vzeti polkrogli svetlobo,
vsak večer se je vračal v močvirje.
Vsak večer se je rodil,
poletel in znova umrl.
Nekje v daljavi svetlobe
si začutil kristalne vode.

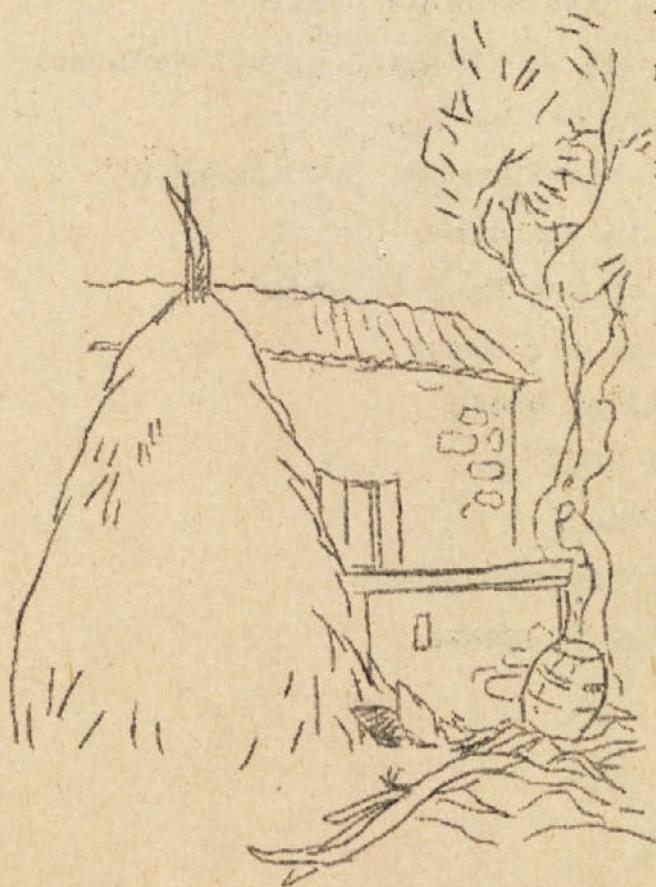
Kaj pa je sploh
ž i v l j e n j e
vas vprašam
strah
topel pogled
obup
stisk rok
objem
sončne sence
poljub -
pogreb.

PRETEŽNO OBLAČNO

dies /gimn/

pusti
me...

Velik ogenj
mi je izžgal
srce
ni me več
vzplamtel
in izgorel sem
v plamenu
svoje ljubezni
utrip srca
je razsul
lahni pepel
v veter
ne hodi po njem
pusti mi vsaj
spomin.

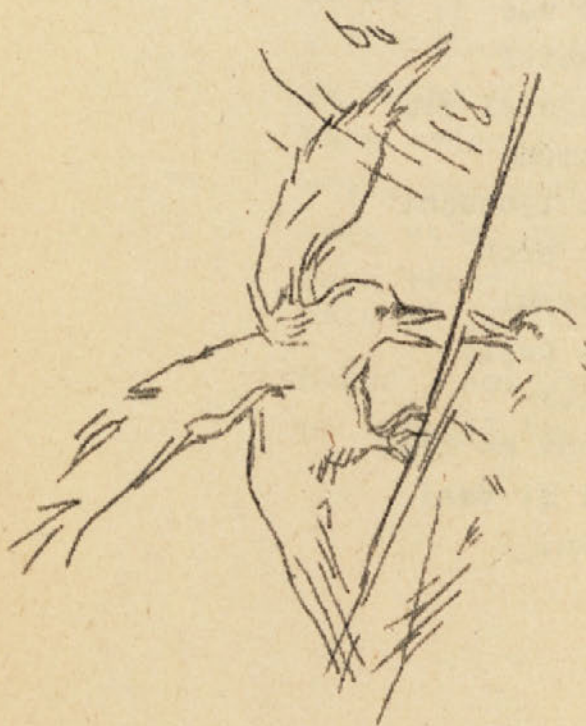

Cesta življenja
 kamenje pada
 spolzka cesta
 prednost imaš
 nimaš prednosti
 serpentine
 brez protesta
 z dviganjem rok
 živimo
 in drvimo
 po prekleti poti
 v prepad
 cesta ostane
 odprta
 zakaj je ne popravijo.

Brez
 voznega
 teda
 S T O P N I C E K S O N C U

Ozke stopnice
 vodijo v noč
 v globino
 s nazaj ni poti
 t polašča se me nemir
 o kaj je življenje proti večnosti
 p pa vendar
 n vsak trenutek je neskončen
 i in veselje
 c so vsa ta življenja
 e k s o n c u
 nazaj ni poti
 pred nami je
 nov dan
 črni predori pozabe
 vodijo do srca.

aleš

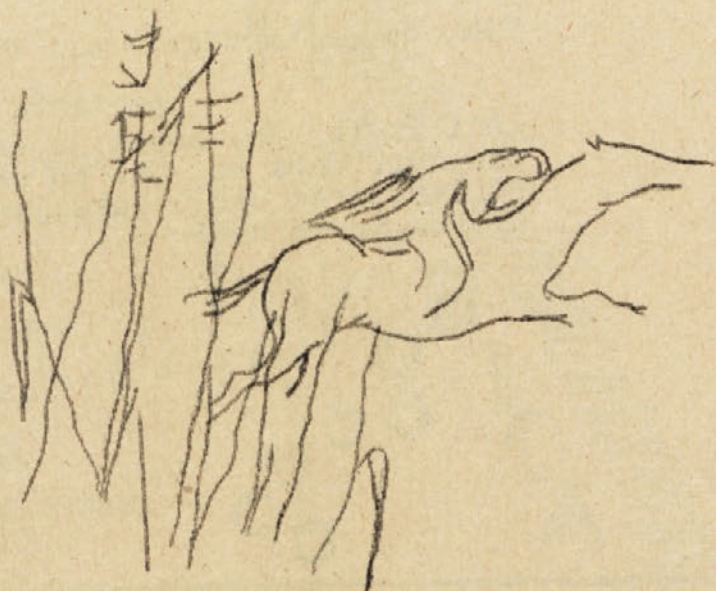

MATEJA
CENA SREČE

Živim brez cilja iz dneva v dan,
iščem te, kličem, rotim - zaman,
jočem za tabo v temnih nočeh,
čakam te vztrajno v meglenih dneh.

Sonca ni več, odšlo je s teboj,
izginil je s tabo poletni opoj,
izgubil se čar je zvezdnih noči,
zbledel smehljalj in sijaj oči.
Ljubila preveč sem, a ne dovolj,
dajala premalo, preveč za bol.

Odkrila sem skrivnost poljuba,
občutila tvojih ustnih silni zanos,
zdaj pa vem le, kako silna izguba
je bitja, ki zlomilo je ves moj ponos.
Dragi moj, vrni se, ljubi me še,
reci, da ni res, da laž je vse.
Pozabi na mojih sedemnajst let,
pozabi, da je proti namo ves svet.

LASSO /gimn/

HOČEM SREČO

Mrači se. V daljavi se svetlikajo lučke, ki so kot zabrisani plameni nečesa, česar se ne sme čutiti. Nekje daleč spodaj teče Krka. Luči se utapljujejo v njej, iščejo.

Zakaj tudi svetle, vesele luči?
Zakaj tudi one iščejo?

Ljudje vedno hrepenimo po nečem,
iščemo nečesa.

In zakaj luči? ...

In jaz, bom tudi jaz
iskala tisto rdečo lučko, ki miglja pred
menoj, sedaj na tej, sedaj na oni strani?

Bom našla, kar iščem? ...

Okoli mene je mrak, le zvezde so raztresene
na nebu in mežikajo.

Je moja luč med njimi? ...

Vem, da je, vendar - ali bom izbrala pravo? ...

Luči izginjajo. Zopet je ena sama, ki tli v
daljavi. Vabi me, jaz pa stopam za njo,
odrivam mrak okoli sebe, umikam se pogledom.
Hitim. Srečo hočem ...

nedeljsko jutro

majda esš

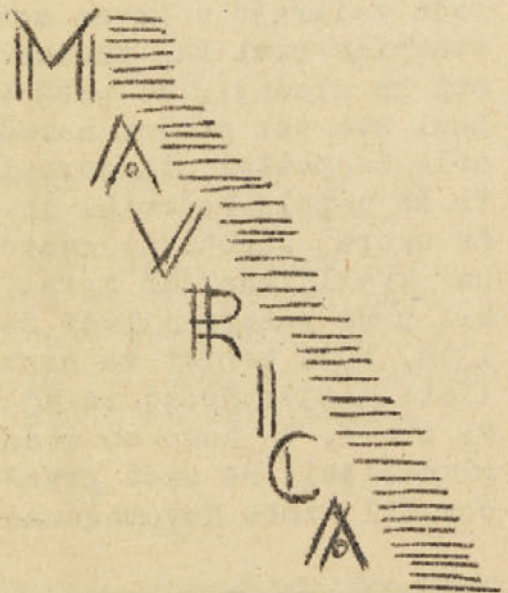
Jutro nedeljsko, sončno,
iz mavričnih barv stkano,
zakaj s svojim prihodom
oživiš mi staro rano?

Jutro nedeljsko, od sonca,
zlatega sonca stkano,
zakaj tvoja lepota
ostaja le vedno za mano?

Kadar te oko zagleda,
oko moje, brez sreče, življenja,
spomin, da moja podoba blede
nosi le solze trpljenja,
mori me, me peče s silo brezmejno.

Jutro nedeljsko, zakaj nič ne rečeš?
Molčiš? Te je strah pred boljo neizmerno?

Bila sva sredi praproti,
leže sva zrla v nebo,
v dolge proge ljubezni,
živo rdeče barve,
ki nam izzivajoče
so zrle v obraz.
Siv pepel mraka
nama prekril je obraz.

KDO JE KRIV ZMAGE

Novomeški košarkarji so spet v drugi slovenski ligi, potem ko so zmagali na kvalifikacijskem turnirju v Novem mestu. Po uspehu sodeč, niso imeli nobenih težav, dasso se uvrstili v ligo. Vendar pa ni bilo tako: pred odločilno, zadnjo tekmo z Ježico so bile njihove možnosti vseprej kot razveseljive. Morali so namreč zmagati z najmanj petimi koši razlike. Edina tolažba je bila doslej izredno ugodna bilanca s to ekipo: v zadnjih nekaj letih so z Ježico Novomeščani igrali petkrat in petkrat zmagali.

Kakšno je bilo ozadje pred to odločilno tekmo? Knolla nepričakovano ni bilo na Loko in tako so mnogi že mislili, da so vsi upi splavali po vodi. Prva peterka je bila tako sestavljena iz Splihala in Pirca ter Blažiča in Kopača kot zunanjih igralcev, medtem ko je po odhodu Knolla ostalo prosto mesto centra. Zanj sta bila dva kandidata: Jereb in Počrvina. Trener Petrič se je odločil za zadnjega - in potegnil najboljšo mogočo potezo. Počrvina je sicer do pete minute zaradi treme nabral tri osebne napake, odtlej pa je mojstrsko držal dvometraša Šporna. Skupaj s Splihalom sta tudi ujela gotovo več kot 90 odstotkov žog v obrambi, in ker so Novomeščani zaigrali dobro tudi v napadu, so bile možnosti ekipe iz Ježice enake ničli. Novomeščani so zmagali 66 : 48, osvojili prvo mesto in se spet uvrstili - po enoletnem premoru - v ligo.

Gimnazija je vedno slovela po dobrih košarkarjih, ki jih je večina igrala v novomeškem Partizanu. V zadnjih nekaj letih pa poznamo pravo invazijo tandemov iste starosti, ki v tretjem razredu zaigrajo v prvem moštvu Novomeščanov. Lahko bi rekli, da sta bila prvi tak tandem Knoll in Splihal, čeprav sta oba, zlasti pa slednji, že prej igrala v prvem moštvu in prvi peterki. Lani sta tak prodor naredila Pirc in Jereb, od katerih je Pirc celo že postal standardni desni branilec prve peterke. Letos je to to že uspelo Počrvini in Gošniku. Počrvina si je z odlično igro že skoraj zagotovil mesto v prvi postavi, pa tudi Gošnik je že na kvalifikacijah igral celo v odločilni tekmi z Ježico, saj je bil prva rezerva! Tudi za prihodnjo sezono je tandem že pripravljen, toda tokrat to nista center in branilec, ampak ga sestavljata mlajši Kopač in Malič, oba hitra, tipična krilna igralca. Ni dvoma, da bodo ob rednem treningu uspeli vsi štirje letošnji gimnazijci! Bo spet prvošolski tandem, ki bo v tretji gimnaziji osvežil vrste Novomeščanov?

Kaj delajo na KSS?

Reči moram, da delo za nikogar, ki dela v kmetijstvu, ni lahko. Še vedno se kaže vpliv zadnje vojne, po kateri je dobila industrija glavni pomen, kmetijstvo pa je ostalo ob strani. Ni hče ni obravnaval prirode in kmetijstva tako, da bi zagotovili prehrano zelo hitro naraščajočemu prebivalstvu. Žal pa še danes kmetijstvo ni dobilo v gospodarstvu pomena, ki mu pripada. Zato smo tako dijaki kmetijskih šol, kakor tudi delavci in uslužbenci v kmetijstvu nemalokrat deležni prezira. Zakaj to? Zato, ker nihče, kdor ne poskusi delati z živo naravo, ne ve, da je to težko, in ne zna tega dela ceniti.

Delo na naši šoli je zelo razgibano, vendar je le med posamezniki večje zanimanje za določene izvenšolske dejavnosti. To je kar razumljivo, saj imamo poleg rednega pouka še petnajst ur tedensko praktičnega pouka. Ker imamo prakso razdeljeno preko celega tečaja, je za krožke težko najti primeren čas, da bi na njih lahko sodelovalo dijaki in dijakinje iz vseh letnikov.

V okviru mladinske organizacije SKŠ Grm delujejo kulturni, debatni, hortikulturni, športni in esperantski krožki, fotoklub in Počitniška zveza.

Namen kulturnega krožka je priprava šolskih proslav in literarnih večerov.

Debatni krožek je začel delati šele pred kratkim, prireja pa pogovore o aktualnih vprašanjih doma in po svetu.

Če pogledamo dosedanje delo krožkov, lahko ugotovimo, da je bil vedno najbolj delaven esperantski krožek. Esperantiste vodi tov. ing. Branko Vrbinc in vsako leto organiziramo po dva tečaja. Zanimanje za mednarodni jezik je med dijaki naše šole zelo veliko, prav gotovo bi se ga dalo vzbuditi tudi na drugih srednjih šolah. Samo pozdravili pa bi lahko prizadevanje, da bi imeli dijaki vseh novomeških šol zedinjen esperantski krožek.

V VSAKO HIŠO NAŠE POKRAJINE

D O L E N J S K I
D D O D L L E E N N J J S S K K I I
D O L E N J S K I

L I S T
L L I I S S T T
L I S T

Uredništvo in uprava
DOLENJSKEGA LISTA
ZELITA VSEM PREBIVALCEM
našega področja
SREČNO NOVO LETO 1966